

SPRAVODAJ

OBČASNÍK ŠTVRTOČANOV

VII. ročník 1. číslo

Marec 2011

Maša Haľamová:

Vyznanie

*Jar sa prebúdzza spod snehu,
v kosodrevine vták.
Komu dám svoju nehu?
V doline píska vlak.*

*Kam pôjdem? Svet je široký.
Na východ? Západ? Juh?
Ženú sa jarné potoky,
pod skalou drieme pstruh.*

*Kam pôjdem? Dívam sa zhora,
dolina preťatá.
Hlbiny lákajú zdola
dôverou dieťaťa.*

*Hory sa váľajú v slnci
a orol kolotá.
Boh varí v ohromnom hrnci
elixír života.*

*Za tebou pôjdem ako prv,
zas plachá ako laň.
Mám novou jarou novú krv
a ty máš teplú dľaň.*

*Za tebou pôjdem, nenáhli,
mám v očiach tisíc túh.
Na našom nebi po daždi
farbistej dúhy pruh.*

Udalosť roka

V uplynulých dvoch rokoch vrcholom politického a spoločenského života boli voľby a ľudové hlasovanie, najväčšou udalosťou tohto roka bude sčítanie ľudu, domov a bytov. Porovnávať však tieto udalosti by nebolo šťastné, veď kým voľby a referendum patria do kategórie základných politických práv občanov starších ako 18 rokov, sčítanie ľudu, domov a bytov je celospoločenská úloha, ktorá sa dotýka každej domácnosti a každého jedinca. A treba pripomenúť, že nie

len domácností a jedincov na Slovensku, ale v celej Európskej únii, keďže k spracovaniu potrebných údajov pristupuje v tomto roku celá dvadsaťšesť štátov únie. Sčítanie ľudu, domov a bytov na Slovensku bude v období od 13. mája do 6. júna, v našej obci v tom čase navštívia každú domácnosť miestnym zastupiteľstvom poverení sčítací komisári – bude ich päť –, ktorí v prípade potreby pomôžu občanov pri vyplňovaní dotazníkov. Treba podotknúť, že sčítanie ľudu,

domov a bytov je anonymné, teda nikto nemôže byť zvýhodnený alebo znevýhodnený na základe v dotazníku uvedených údajov. Je totiž dôležité, aby občania v dotazníku uviedli pravdivé informácie, veď spracované údaje môžu mať vplyv na hospodársku a sociálnu politiku štátu, ako aj na rôzne formy podpory, napríklad pre cirkvi alebo národnostné a etnické menšiny. Miestny zastupiteľský zbor a obecný úrad je presvedčený, že občania našej obce pristúpia k sčítaniu ľudu, domov a bytov s takou vážnosťou a otvorenosťou, akú si zaslúži najväčšia spoločenská udalosť roka.

Aj tento rok bude ťažký

Myslím si, že každého, kto v ostatnom období sa zaoberal otázkami verejnej správy, a v rámci nej s premenou samosprávneho systému na Slovensku, je rozčarovaný z činnosti súčasnej vládnej koalície. Rozčarovaný, lebo si pamätá, s akou rozvahou uskutočnila druhá Dzurindova vláda reformu verejnej správy a fiškálnej decentralizácie v rokoch 2002-2006, keď na samosprávy prešlo viacero právomocí, na základe čoho sme mohli začať rozprávať a skutočnom, ozajstnom samosprávnom systéme. Predošlé štyri roky však znamenali zlom v tomto trende, keďže centrálna moc prenášala na samosprávy úlohy, ktoré sama nevládala, ale finančné toky nepridelila k výkonu nových povinností, práve preto predstavitelia miestnych samospráv očakávali od novej vlády otvorenosť na riešenie problémov, ich dofinancovanie podľa nových podmienok, veď v novej koalícii sa ocitli aj strany, ako Slovenská kresťanská a demokratická únia a Kresťanskodemokratické hnutie, ktoré boli motormi niekdajšej reformy.

Stal sa však opak. Samosprávy sa stali cieľom nečakaných a neopodstatnených útokov zo strany vlády, a namiesto toho, aby skúsila riešiť ich neblahú hospodársku situáciu a rozšíriť finančné toky, aby medzi povinnosťami a možnosťami sa vytvorila rovnováha, zaťažuje rozpočet miestnych samospráv aj s takými daňami, ktoré asi nemajú obdobu v celej Európskej únii. Ide o to, že od januára tohto roku miestne samosprávy musia zaplatiť daň do štátneho rozpočtu z príjmov za prenájom ich nehnuteľností (ako napríklad prenájom ornej pôdy alebo budovy kultúrneho domu). Dá sa teda konštatovať, že súčasná vláda namiesto toho, aby pomohla samosprávam pri hľadaní ďalších finančných zdrojov, zoberie im aj z toho mála, čo doteraz mali, len aby naplnila centrálnu kasu štátu, bez ohľadu na skutočné potreby samospráv. A treba ešte dodať, že vláda vôbec neberie do úvahy pri rozdeľovaní zákonne garantovaných zdrojov pre samosprávy fakt, že kvôli zvyšovaniu nákladov na energiu, teda zvyšovaniu cien plynu a elektriny, ich finančné

možnosti sa automaticky zhoršili, čo nie je ničím vykompenzované.

Napriek uvedeným faktom miestny samosprávny zbor a obecný úrad nemieni žiť na úkor zajtrajška, nemieni zaťažovať budúce generácie, preto rozpočet na tento rok bude vyvážený tak, ako po minulé roky. (Rozpočet v plnom znení nájdete na strane 4 tohto vydania Spravodaja.) Vychádzali sme zo skutočných výsledkov hospodárenia za rok 2010, a na základe týchto skutočností sme naplánovali príjmy vo výške 2 040 000 €, pri čom výdavky budú činiť 2 033 000 €. Samozrejme, tak na strane príjmov, ako aj výdavkov čísla zahrňujú aj tie zdroje, ktoré sme získali na rôzne projekty z fondov Európskej únie, preto trošku skresľujú ozajstnú situáciu samosprávy vo finančnej oblasti, veď na bežné výdavky – teda aj na chod inštitúcií samosprávy – máme oveľa menej peňazí, konkrétne len 775 tisíc €. Preto som uviedol v nadpise článku, že ani tento rok nebude ľahký, veď – na porovnanie – v roku 2008 na bežné výdavky sme mali 1 195 000 €, ale ešte aj v „krízovom“ roku 2009 sme mali na pokrytie bežných výdavkov 818 tisíc €.

Poslanci miestnej samosprávy sú si vedomí aj toho, že v prípade potreby bude treba „novelizovať“, veď – ako som už spomínal – kvôli zvyšovaniu cien energií a znižovaniu príjmov z dôvodu zdanenia príjmov z prenájmu nehnuteľností sa menia nami navrhované, odhadované čísla na oboch stranách rozpočtu. Sú však aj ďalšie riziká, ktoré sa týkajú rozpočtu. Stále menej a menej detí navštevuje napríklad naše predškolské a školské zariadenia, čo znamená, že stále sa znižuje výška štátnej podpory na chod našich škôl, a to napriek tomu, že už aj doteraz musela samospráva vykriť niektoré náklady zo zdrojov na bežné výdaje. Treba mať na zreteli aj to, že zdraželi aj naše investície, na ktoré sme získali zdroje z európskych fondov, veď pri podpise zmlúv a s dodávateľmi nikto nepočítal s tým, že od januára sa zvýši DPH na 20 percent. Môže sa zdať, že ten jeden percentný rozdiel oproti vlašajšku „nikoho nezabije“, avšak pri

investíciách vo výške 6 miliónov korún, teda 200 tisíc €, aj to jedno percento znamená veľa, veď činí až 60 tisíc korún. O tom už ani nehovorím, že v prípade takých veľkých projektov ministerstvá skoro zákonite „nájdú“ také „neopodstatnené“ výdaje, ktoré potom nepreplácajú, a proti ich rozhodnutiu samospráva sa nemá kam odvolať.

Ani posledne menované problémy však neodrádzajú miestnu samosprávu od toho, aby využívala aj v budúcnosti možnosti, ktoré dávajú na ďalší rozvoj našej obce rôzne fondy Európskej únie. Ba, treba využiť každú možnosť na vypracovanie ďalších projektov, veď vieme, že sa v roku 2013 končí sedemročné rozpočtové obdobie EÚ, ktoré bolo pre Slovensko a ďalšie novoprijaté krajiny veľmi výhodné a ústretové, a zatiaľ nevedno, aké podporné programy ostanú na ďalšie rozpočtové obdobie pre naše regióny a obce. Preto je pre nás potešiteľné, že aj v tomto roku môžeme pokračovať v rozvoji našej obce z fondov EÚ, veď máme už podpísanú zmluvu s ministerstvom životného prostredia na čerpanie zdrojov vo výške 455 tisíc € na vybudovanie dvora na zber separovaného odpadu, a čakáme na vyhodnotenie nášho ďalšieho projektu na modernizáciu verejného osvetlenia v našej obci. Medzi novými projektami by som spomenul ďalšie dva, ktoré sme vypracovali v spolupráci s našim partnerom v Maďarsku, s mestom Gyömrő, z ktorých jeden sa týka rozvoja obchodných vzťahov medzi nami, a druhý vybudovania optických káblov, pri čom zdroje by sme radi získali z fondu slovensko-maďarskej cezhraničnej spolupráce. Ďalším našim projektom je rekonštrukcia budovy obecného úradu, čím sme reagovali na výzvu Fondu SPP a ministerstva financií.

Nuž, čo dodať? Ani tento rok nebude ľahký, ja však pevne verím, že v spolupráci so všetkými Štvrtočanmi a pri pevnom odhodlaní poslancov miestnej samosprávy, sa nám podarí získať potrebné zdroje a môžeme pokračovať vo zveľaďovaní našej obce.

Niektoré udalosti v našom živote spájame so slovom „rodenie“. Hovoríme, že sa rodí nový človek. Rodí sa nový deň. Rodí sa umelecké dielo. Rodí sa veľký športový úspech. Rodí sa sloboda. Rodí sa láska. Vždy, keď sa rodí niečo nové, sme plní očakávania. Je to chvíľka napätia, ticho pred búrkou.

Zanedlho vstupujeme do obdobia veľkých priprav na Veľkonočné sviatky. Aj k tomuto posvätnému obdobiu môžeme pridať slovo „rodenie“, alebo „ticho pred búrkou“. Pôstny čas je takým napínavým tichom, momentom, kedy sa zastavíme a vypneme, ako keď človek ohromený pozerá na temné mraky prichádzajúcej hroznej búrky a cíti sa nepatrný, ako prach oproti besnieniu mocných živlov. Vtedy každý človek aj všetko tvorstvo

stíchnu. Hodnoty a priority začíname merať iným pravítkom, či už zo strachu, alebo z pokory. Tak či onak sme si v takej chvíli vedomí, že nás niečo presahuje. Predsa to ale má byť ticho plné nádeje, pretože nádej spočíva v tom, že za každou – akoukoľvek temnou – búrkou tušíme slnko. Ono tam je, len ho ešte v dobe temna nevidno. Je nekonečne mocnejšie než najčiernejšia búrka na zemi, ktorá sa ho snaží zakryť. A to už súvisí s drámou veľkonočného týždňa, podstatou kresťanskej viery. Pozemská púť Ježiša Krista bohočloveka končí zdanlivo na kríži úplnou porážkou. Ježiš prežíva najtemnejšie hodiny svojho života a predsa zostáva pokorný a tichý. Nekonečne trpí a nekonečne miluje. Vie čo robí. Očítý svedkovia dokonca hovoria, že v hodine jeho smrti nastalo zemetrasenie a zatmenie slnka. Opäť, akoby aj príroda naznačovala, že sa niečo v ľudských dejinách zlomilo. Nie je to však zlá zlomenina. Bolo to ako keď prídete k lekárovi so

Nádej Ticha

starou zlomeninou, ktorá sa zle zrútila a preto ste paralyzovaný a nemôžete žiť plnohodnotný život. Lekár musel ruku znovu zlomiť, aby sa dobre zrútila. Ježiš ako lekár prináša uzdravenie, no neláme nás, ale láme seba za nás. Ako chlieb, ktorý lámeme, aby sme sa najedli. On povedal: „Ja som neprišiel preto, aby som svet odsúdil, ale aby som ho zachránil“.

Ježišova história v hrobe nekončí, tu len prestáva každá bolesť a nastáva hlboké, veľké ticho. Tu sa otvára priestor pre skutočnú, nekompromisnú vieru, lebo bez nej sa už nedostaneme ani na krok. Tu treba mať odvahu čakať naozaj niečo nové. Možno, že táto chvíľa očakávania je najdôležitejšou chvíľou v našom živote. Toto očakávanie nového života dáva tomu starému jediný zmysel. Ak sme si zvykli porovnávať Ježišovo utrpenie s našim, nezabudnime, že táto podobnosť tu ešte nekončí. Pripomeňme si jeho deklaráciu o ľudskom šťastí: utrpenie je len stupňom k novému

šťastiu, k novému životu. Bolesť a smrť nie sú popretím šťastia a života, sú len jeho vystúpením do vyšších polôh. Pri Ježišom hrobe

si to musíme zvlášť uvedomiť, pretože jeho hrob zostal prázdny.

Je veľkým nedorozumením a nedostatkom, ak nádej a očakávanie tohto hrobového ticha ešte nepreniklo celé naše myslenie a srdce, že sa ešte nestalo našim druhým vedomím, silnejším, než všetky naše drobné bolesti a smútky, silnejším, ako smrť. Keby to tak nemalo byť, tak by nám Ježišovo meno už nestálo ani za zmienku. No stojac na treť deň nad otvoreným a prázdny hrobom stojíme nad všetkými hrobmi sveta – a teda aj tým našim. V tomto hrobovom tichu by sa malo niečo zrodiť. Tu musí nastať prelom. Aby naše úvahy o Kristovom učení neznamenali len útechu z toho, že ktosi veľký, ešte väčší než slnko od mrakov, s nami z lásky trpí, ale aby sme mali odvahu nasledovať ho aj v tichu Ježišovho hrobu, aj v nádeji nového života, ktorý sa tam rodí.

Mgr. Marián Križan,
kaplán v Dvoroch nad Žitavou

Rozpočet obce na rok 2011

Príjmy

1	Výnosy dane z príjmov	301 600,00 €
2	Daň z nehnuteľnosti	79 270,00 €
3	Daň za psa	1 300,00 €
4	Daň za zábav.hr.autom.	17 200,00 €
5	Trhový poplatok - verej.priestr.	1 300,00 €
6	Odvoz SMETI	31 000,00 €
7	Nedaňové príjmy	79 200,00 €
8	Prenesený výkon štátnej správy na úseku školstva	230 000,00 €
9	Ostatné príjmy z preneseného výkonu štátnej správy	34 990,00 €
A	Bežné príjmy spolu	775 860,00 €
1	Kanalizácia . časť - Operačný program životné prostredie	322 000,00 €
2	Projaket zberný dvor	455 000,00 €
3	Rekonštrukcia školy - Regionálny operačný program	14 700,00 €
3	Projekt verejné osvetlenie	237 000,00 €
4	Predaj majetku	80 500,00 €
B	Kapitálové príjmy spolu	1 109 200,00 €
C	Finančné operácie	154 964,00 €
	Príjmy spolu:	2 040 024,00 €

Výdavky

1	Výdavky obce - zabezpečenie bežných úloh	222 124,00 €
2	Odvoz a uskladnenie odpadu	34 500,00 €
3	Príspevky neziskovým organizáciám	19 500,00 €
4	Stavebný úrad	9 995,00 €
5	Matrika	4 460,00 €
6	Opatrovateľská služba	4 900,00 €
7	Požiarná prevencia	1 900,00 €
8	Miestna komunikácie verejná zelenň dom smúrtku a cinrotín	9 050,00 €
9	Športové ihrisko údržba a energia	5 350,00 €
10	Zdravotné stredisko	2 535,00 €
11	Kultúrny dom	25 310,00 €
12	Verejné osvetlenie	15 500,00 €
	Obec celkom	355 124,00 €
1	Základná škola s vyuč.jazykom maďarským	179 800,00 €
2	Základná škola s vyuč.jazykom maďarským -poobed.klub detí	19 650,00 €
3	Školská jedáleň pri základnej škole	18 700,00 €
4	Základná škola - 1-4. trieda	52 590,00 €
5	Základná škola - trieda - poobednajší klub detí	10 060,00 €
6	Materská škôlka	55 428,00 €
7	Školská jedáleň pri materskej škôlke	16 915,00 €
	Školstvo celkom	353 143,00 €
A	Bežné výdavky celkom	708 267,00 €
A	Kanalizácia . 4 časť - záverčná platba	350 346,10 €
B	Rekonštrukcia školy -posledná platba	2 000,00 €
C	Projekt zberný dvor	479 000,00 €
D	Projekt verejné osvetlenie	450 000,00 €
E	Kúpa majetku -pozemky okolo „starej školy“	9 000,00 €
B	Kapitálové výdavky celkom	1 290 346,10 €
C	Finančné operácie	34 400,00 €
	Výdavky obce spolu	2 033 013,10 €